

Bestyrelsen for cBrain A/S

Sendt til virksomhedens digitale postkasse

30. juni 2023
Sag 2022-7274
/henhec

Afgørelse vedrørende regnskabskontrol af cBrain A/S' årsrapport for 2021 – CVR-nr. 24 23 33 59

Indledning

Erhvervsstyrelsen har gennemført en kontrol¹ af årsrapporten for 2021 for cBrain A/S (herefter cBrain eller virksomheden).

Koncernregnskabet og modervirksomhedens årsregnskab er aflagt efter International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og yderligere danske oplysningskrav til årsrapporter for børsnoterede virksomheder. Årsrapporten er offentliggjort i henhold til kapitalmarkedslovens § 26.

Koncern- og årsregnskabet er revideret af PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab. Revisionspåtegningen er uden anmærkninger.

Afgørelse

Erhvervsstyrelsen har den 30. juni 2023 truffet følgende afgørelse vedrørende årsrapporten for 2021 for cBrain, jf. årsregnskabslovens § 161 a, stk. 5 og 6, sammenholdt med årsregnskabslovens § 161.

Erhvervsstyrelsen vurderer, at den del af afgørelsen, som vedrører definitionen af statslige enheder som én samlet kunde, er af principiel karakter og kan have videregående betydelige følger, hvorfor den samlede afgørelse har været forelagt Finanstilsynets bestyrelse, jf. § 345, stk. 7, nr. 4, i lov om finansiel virksomhed².

Styrelsen har i årsrapporten for 2021 konstateret overtrædelser af IFRS. Disse overtrædelser er bragt til ophør i virksomhedens årsrapport for 2022. Derfor påtaler Erhvervsstyrelsen, at virksomhedens årsrapport for 2021 indeholdt følgende fejl:

1. cBrain havde ikke anset den danske stat som en enkelt kunde ved opfyldelsen af oplysningskravet vedrørende store kunder, jf. IFRS

¹ Jf. årsregnskabslovens § 161 a, jf. lov om kapitalmarkeder § 213, stk. 1-3 og 8.

² Lovbekendtgørelse nr. 937 af 6. september 2019 med efterfølgende ændringer.

ERHVERVSSTYRELSEN

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Tlf. 35 29 10 00
CVR-nr 10 15 08 17
E-post erst@erst.dk
www.erst.dk

ERHVERVS MINISTERIET

- 8, afsnit 34. Derudover havde cBrain ikke oplyst omsætningen fra hver enkelt af cBrains store kunder, som udgjorde mindst 10 pct. af virksomhedens omsætning. Dette udgjorde en overtrædelse af IFRS 8, afsnit 34.
2. cBrain havde ikke oplyst om arten af forbindelserne mellem cBrain, Felida ApS og Thomas Qvist i forbindelse med Felida Invest ApS' tilbagesalg af anparter i Felida ApS til Felida ApS i 2021, jf. IAS 24, afsnit 18.

For en konkret begrundelse og vurdering af forholdene henvises til sagsfremstillingen nedenfor.

Offentliggørelse

Afgørelsen vil blive offentliggjort på Finanstilsynets hjemmeside i henhold til § 234, stk. 1, nr. 1, samt stk. 4, i lov om kapitalmarkeder.

Vurdering af væsentlighed

Erhvervsstyrelsen har foretaget en vurdering af, om de af virksomheden foretagne fravigelser fra bestemmelserne i IFRS kan betragtes som uvæsentlige.

Vurderingen er baseret på væsentlighedsbegrebet i IFRS og de fortolkningsbidrag, som er udstedt af IASB. Erhvervsstyrelsen henviser desuden til Finanstilsynets og Erhvervsstyrelsens orientering om praksis for vurdering af regnskabsmæssig væsentlighed i regnskabskontrollen (<https://www.finanstilsynet.dk/Tilsyn/Regnskabskontrol/Orientering>).

Omsætning er en væsentlig post i virksomhedens årsrapport, hvorfor de mangelfulde oplysninger i henhold til IFRS 8, afsnit 34, om omsætningsfordeling på store kunder af styrelsen vurderes som en væsentlig overtrædelse af IFRS.

Oplysninger om transaktioner med nærtstående parter er i dette tilfælde væsentligt, da transaktionernes størrelse ikke er ubetydelige. Oplysningerne er nødvendige for at gøre opmærksom på muligheden for, at den finansielle stilling og resultatet kan være påvirket af eksistensen af transaktioner og mellemværender med nærtstående parter og, herunder forpligtelser, med disse, jf. IAS 24, afsnit 1.

Valg af reaktion

Styrelsen har valgt at give en påtale vedrørende fejlene i punkt 1 og 2. Dette skyldes, at cBrain har rettet fejlen i punkt 1 i årsrapporten for 2022, og at fejlen i punkt 2 ikke i den konkrete situation kan gentage sig.

Øvrige forhold

Styrelsen har i forbindelse med sin kontrol af årsrapporten for 2021 undersøgt andre forhold. Vedrørende disse forhold har styrelsen ikke konstateret fravigelser fra IFRS eller årsregnskabsloven.

Klagevejledning

Afgørelsen kan indbringes for Erhvervsankenævnet via digital post, pr. e-mail til adressen ean@naevneneshus.dk eller pr. post til Erhvervsankenævnet, Nævnenes Hus, Toldboden 2, 8800 Viborg, senest fire uger efter, at afgørelsen er meddelt virksomheden.

Afslutning

Det skal bemærkes, at gennemgangen af årsrapporten ikke kan anses for udtømmende.

Afgørelsen er sendt til orientering til virksomhedens revisor.

Med venlig hilsen

Henrik Hector
Specialkonsulent
Tlf. direkte 35 29 16 58
E-mail henhec@erst.dk

Sagsfremstilling

Den 2. februar 2023 sendte Erhvervsstyrelsen udkast til afgørelse i høring hos cBrain. Den 8. februar 2023 havde styrelsen et møde med cBrain og cBrains revisor, EY. På mødet forelagde cBrain sine bemærkninger suppleret af et præsentationsmateriale.

Gennemgang af afgørelsen

Nedenfor er følgende forhold gennemgået:

1. Oplysninger om omsætning fra store kunder, og definition af statslige enheder (IFRS 8)
2. Oplysninger om transaktioner med nærtstående parter (IAS 24)

For hvert forhold præsenteres en sagsfremstilling samt styrelsens vurdering af forholdet.

1. Oplysninger om omsætning fra store kunder, og definition af statslige enheder (IFRS 8)

1.1 Definition af statslige enheder

I forbindelse med at cBrain har givet oplysninger om omsætning fra store kunder, jf. IFRS 8, afsnit 34, har cBrain defineret hvert enkelt ministerium i Danmark som en kundenhed.

I brev af 24. oktober 2022 anmodede Erhvervsstyrelsen cBrain om at redegøre om baggrunden for, at virksomheden anser ministerier som en kundenhed og ikke de enkelte forvaltningsmyndigheder (styrelser) eller staten som helhed. Derudover anmodede styrelsen cBrain om at redegøre for, hvorledes virksomheden har taget hensyn til omfanget af økonomisk integration mellem forskellige forvaltningsmyndigheder, f.eks. styrelser, de enkelte styrelsers ressortministerium og staten som helhed, ved vurdering af, hvornår der er tale om ”én kunde”.

cBrain svarede i brev af 9. november 2022, at cBrains kundenheder er fastlagt i overensstemmelse med centraladministrationens struktur, som er påvirket af det politiske systems opbygning. Derudover skrev cBrain, at ministeransvarlighedsloven medfører, at en dansk minister er ansvarlig for hele forvaltningen inden for sit ressortområde, medmindre andet er bestemt ved lov.

I sit brev af 9. november 2022 skrev cBrain desuden, at andelen af kunder i centraladministrationens ministerier anvendes som et væsentligt nøgletal i ledelsesberetningen. cBrain har således skrevet i ledelsesberetningen, at 17 ud af 21 danske ministerier nu har valgt F2. cBrain oplyste desuden i brevet, at virksomheden har taget hensyn til de økonomiske integrationer mellem de forskellige forvaltningsmyndigheder, men samtidig lagt vægt på ministrenes³ ansvar for forvaltningen inden for hver deres ressort.

³ I sit brev af 9. november 2022 skrev virksomheden ”ministeriernes”. Erhvervsstyrelsen forstår dette som ”ministrenes”.

På mødet den 8. februar 2023 bemærkede cBrain i sit præsentationsmateriale, at det har været cBrains opfattelse, at de enkelte ministerier i staten var at betragte som uafhængigt ledede organisationer/koncerner. Af præsentationsmaterialet fremgik det endvidere, at cBrain anerkender Erhvervsstyrelsens betragtning og indarbejder styrelsens indstilling, såfremt det ønskes.

Af IFRS 8, afsnit 34, fremgår følgende:

”En virksomhed skal fremlægge oplysninger om, i hvilken grad den er afhængig af sine store kunder. Hvis omsætningen fra transaktioner med en enkelt ekstern kunde beløber sig til 10 % af virksomhedens omsætning eller derover, skal virksomheden oplyse dette, den samlede omsætning fra hver af denne type kunder og hvilke(t) segment(er), der præsenterer omsætningen. Virksomheden behøver ikke oplyse en større kundes identitet eller den beløbsmæssige størrelse af den omsætning, hvert segment præsenterer fra den pågældende kunde. I denne IFRS skal en gruppe af virksomheder, som den regnskabsaflæggende virksomhed ved, er under fælles kontrol, betragtes som en enkelt kunde. Det skal dog vurderes, om en myndighed (herunder forvaltningsmyndigheder og lignende organer, uanset om disse er lokale, nationale eller internationale) og virksomheder, som den regnskabsaflæggende virksomhed ved, er under den pågældende myndigheds kontrol, skal betragtes som en enkelt kunde. I sin vurdering skal den regnskabsaflæggende virksomhed tage hensyn til omfanget af økonomisk integration mellem disse virksomheder.”

Af IFRS 8, afsnit BC58, fremgår følgende⁴:

”ED 8 proposed that, in respect of the disclosures about major customers, a group of entities known to be under common control should be treated as a single customer. Some respondents noted that this could be difficult when entities are state-controlled. The Board noted that it was considering proposals to amend IAS 24 Related Party Disclosures with regard to state-controlled entities, and a consequential amendment to the IFRS on reporting segments might result from those proposals. In the meantime, the Board decided to require in the IFRS that a government (whether national, state, provincial, territorial, local or foreign) and entities known to the reporting entity to be controlled by that government should be treated as a single customer. This makes the requirements relating to government-controlled entities the same as those relating to privately controlled entities.”

Erhvervsstyrelsens vurdering af pkt. 1.1 om definition af statslige enheder

Efter IFRS 8, afsnit 34, har det betydning for vurderingen, om der er fælles kontrol, og om der er tale om en samlet økonomisk enhed. cBrain har ved sin vurdering lagt vægt på, at den enkelte minister er ansvarlig for sit

⁴ Afsnittet er ikke medtaget i forordningen og derfor ikke oversat til dansk.

ministerområde. Erhvervsstyrelsen er ikke enig med cBrain i, at der skal anlægges en juridisk ministeransvarlighedsbetragtning. Dette skyldes, at vurderingen skal foretages ud fra IFRS 8, afsnit 34.

Erhvervsstyrelsen vurderer, at der er en forholdsvis høj grad af økonomisk integration imellem de danske ministerier og styrelser. Dette skyldes, at Folketinget årligt vedtager en finanslov, som angiver det kommende års midler for både ministerier og styrelser. Derudover hæfter staten for betalingen af de aftaler, som ministerier og styrelser indgår.

Erhvervsstyrelsen bemærker desuden, at cBrain indgår sine aftaler med danske statslige forvaltningsenheder som en SKI-rammeaftale 02.19, der bruges, når statslige forvaltningsenheder indgår aftaler om fagsystemer og software as a service. Dette understreger yderligere, at der er en forholdsvis høj grad af økonomisk integration indenfor den danske stat.

Den forholdsvis høje grad af økonomisk integration underbygger, at ministerier og styrelser er under fælles kontrol, jf. IFRS 8, afsnit 34. Derudover ses den fælles kontrol ved, at statsministeren har bemyndigelse til at ændre og reorganisere sammensætningen af de danske ministerier og til at afskedige og udpege ministre. Dette har klare lighedstræk med de beføjelser, en koncernledelse har.

På grund af ovenstående argumentation vurderer Erhvervsstyrelsen, at den danske stat (inklusive ministerier og styrelser) skal behandles som én enkelt kunde, jf. IFRS 8, afsnit 34.

Erhvervsstyrelsen bemærker, at en beslutning om at købe ny software kan tages af den enkelte styrelse eller det enkelte ministerium. Dette kan dog også være tilfældet for virksomheder, som indgår i en koncern, hvis hver dattervirksomhed (eller grupper af dattervirksomheder) selv kan træffe sin egen beslutning om softwareindkøb. I disse tilfælde vil koncernen blive betragtet som én enkelt kunde, jf. IFRS 8, afsnit 34. Ud fra en analog betragtning, skal staten derfor også behandles som én enkelt kunde.

Erhvervsstyrelsen vurderer, at formuleringen i IFRS 8, afsnit 34, om udøvelse af konkret skøn, sigter på virksomheder kontrolleret af en stat, og ikke på forvaltningsenheder som udgør en del af en centraladministration. Se hertil IFRS 8, afsnit BC58, hvoraf det fremgår, at en regering/myndighed, og enheder som kontrolleres af denne regering/myndighed, skal behandles som en enkelt kunde.

Afslutningsvist bemærker Erhvervsstyrelsen, at cBrain udover at oplyse den samlede omsætning fra den danske stat også har mulighed for frivilligt at oplyse omsætningen fra f.eks. ministerier eller styrelser, som udgør over ti pct. af virksomhedens omsætning.

1.2 Oplysninger om omsætning fra store kunder

Under overskriften "Væsentlige kunder" giver cBrain følgende oplysninger i note 3 om segmentoplysninger:

"Enkeltkunder med over 10% af omsætningen udgør for den samlede omsætning i 2021 to kunder med omsætning på i alt 49 million kroner af den samlede omsætning (2020: én kunde med omsætning på 35 million kroner)."

I note 3 oplyser cBrain desuden, at ingen lande, med undtagelse af Tyskland, udgør mere end 10 pct. af virksomhedens samlede nettoomsætning⁵. Nettoomsætningen i Tyskland udgjorde i regnskabsåret 2021 i alt 17,7 pct. af den samlede omsætning svarende til 27,4 mio. kr.

I sit brev af 29. august 2022 skrev Erhvervsstyrelsen, at oplysningerne i note 3 umiddelbart af styrelsen blev vurderet til ikke at opfylde IFRS 8, afsnit 34. Dette skyldtes, at cBrain ikke oplyser den samlede omsætning fra hver af de to kunder, hvorfra mere end 10 pct. af virksomhedens omsætning stammer.

cBrain skrev følgende i sit brev af 13. september 2022:

"cBrain har i note 3 oplyst, at Tyskland udgør 18% af den samlede omsætning, svarende til en omsætning på mio. DKK 27. I samme note oplyses endvidere, at cBrain har 2 kunder, vis omsætning overstiger 10% af den samlede omsætning, på i alt mio. DKK 49. [Udeladt]."

Erhvervsstyrelsens vurdering af pkt. 1.2 om oplysninger om omsætning fra store kunder

[Udeladt]. Erhvervsstyrelsen vurderer, at oplysninger givet i ledelsesberetningen ikke kan bruges til at opfylde oplysningskrav i IFRS. Dette skyldes, at det skal være muligt for regnskabsbruger at finde oplysninger, som i henhold til IFRS skal fremgå af concern- eller årsregnskabet, i det respektive regnskab og dets noter. Endvidere er oplysningerne i ledelsesberetningen ikke revideret.

Af IFRS 8, afsnit 34, fremgår bl.a. følgende:

"Hvis omsætningen fra transaktioner med en enkelt ekstern kunde beløber sig til 10 % af virksomhedens omsætning eller derover, skal virksomheden oplyse dette, den samlede omsætning fra hver af denne type kunder og hvilke(t) segment(er), der præsenterer omsætningen."

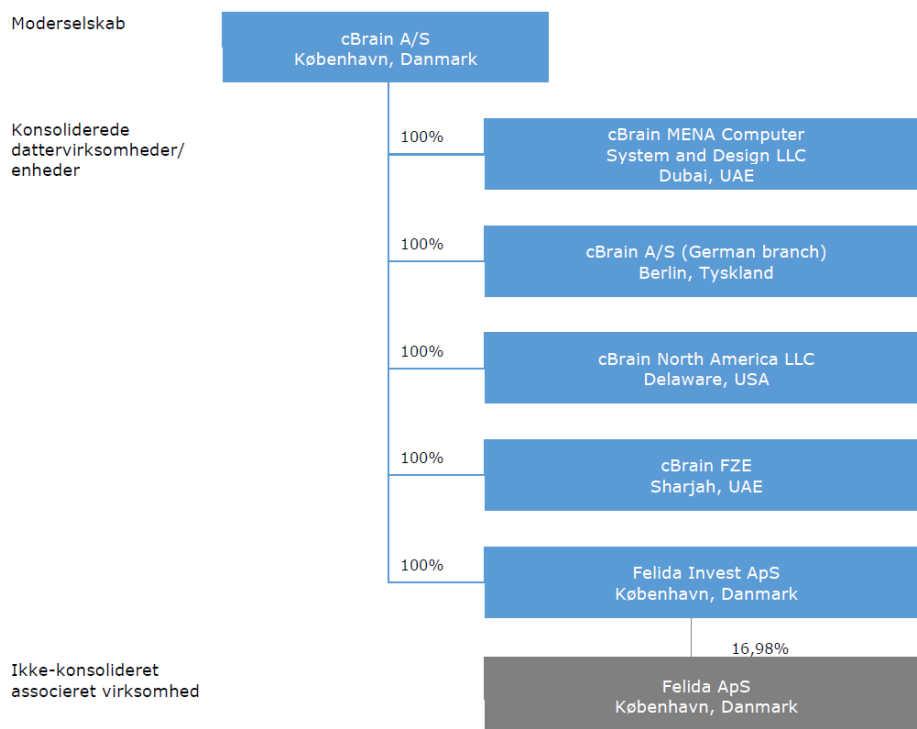
Erhvervsstyrelsen vurderer, at ovenstående passus fra IFRS 8, afsnit 34, medfører, at omsætningen fra hver af de to store kunder skal oplyses.

⁵ Erhvervsstyrelsen forstår dette sådan, at ingen andre lande udover Danmark og Tyskland udgør mere end 10 pct. af virksomhedens samlede nettoomsætning.

Derfor er det ikke tilstrækkeligt at oplyse den samlede omsætning fra de to store kunder, uanset om omsætningen pr. kunde kan udledes ud fra andre oplysninger i årsrapporten.

2. Oplysninger om transaktioner med nærtstående parter

Felida ApS blev i årsrapporten for 2020 præsenteret som en associeret virksomhed. cBrains dattervirksomhed Felida Invest ApS ejede 16,98 pct. af anparterne i Felida ApS. De resterende anparter blev ejet af cBrains CTO og bestyrelsesmedlem, Thomas Qvist. Strukturen i 2020 vises i nedenstående diagram.

Af note 27 i koncernregnskabet for 2021 fremgik følgende beskrivelse:

”cBrain A/S’ datterselskab Felida Invest ApS har i regnskabsåret foretaget frasalg af dets anparter i Felida ApS mod vederlæggelse i cBrain A/S aktier svarende til en markedsværdi på 84 million kroner. Felida Invest ApS har efterfølgende udloddet aktierne (340.046 stk.) til cBrain A/S. De pågældende aktier indgår som en del af koncernens beholdning af egne aktier med en værdi på 0 kr.”

I koncernregnskabet note 27 for regnskabsåret 2021 oplyser cBrain, at koncernens nærtstående parter med betydelig indflydelse omfatter virksomhedens bestyrelse, direktion og dattervirksomheder samt bestyrelsens og direktionens familiemedlemmer. Nærtstående omfatter endvidere virksomheder, hvori førnævnte personkreds har væsentlige interesser.

Af IAS 24, afsnit 18, fremgår bl.a. følgende:

”Hvis en virksomhed har gennemført transaktioner med en nærtstående part i de regnskabsår, som regnskaberne dækker, skal den give oplysning om arten af forbindelsen mellem de nærtstående parter samt om de transaktioner og mellemværender, herunder forpligtelser, som måtte være nødvendige for brugernes forståelse af den eventuelle virkning af forbindelserne mellem nærtstående parter på virksomhedens årsregnskab.”

I brev af 29. august 2022 bad Erhvervsstyrelsen cBrain om at forklare baggrunden for transaktionen.

I brev af 13. september 2022 forklarede cBrain, at Felida ApS’ aktivitet alene bestod i ejerskab af 10 pct. af cBrains aktiekapital. Således ejede cBrain indirekte 1,7 pct. egne aktier via sin ejerandel på 16,98 pct. af Felida ApS. I 2021 blev det besluttet at splitte Felida ApS op, således at cBrain fik sine indirekte ejede cBrain-aktier ført op, så de blev direkte ejet. Denne transaktion blev ifølge cBrain udført ved, at Felida Invest ApS solgte sine anparter i Felida ApS til udstedende selskab, Felida ApS. Salget blev vederlagt i cBrain-aktier. Herefter besad Felida Invest ApS ikke længere anparter i Felida ApS. Til gengæld besad Felida Invest ApS i stedet cBrain-aktier svarende til den samme værdi, som anparterne i Felida ApS repræsenterede, jf. brevet fra cBrain.

Ifølge cBrain blev aktierne i cBrain målt til den officielle børs kurs på transaktionsdagen, jf. vurderingsmandserklæring. Umiddelbart efter udloddede Felida Invest ApS ved et ekstraordinært udbytte værdien af de modtagne cBrain-aktier. Udbyttet blev vederlagt med cBrain-aktier, jf. cBrains brev af 13. september 2022.

I sit brev af 13. september 2022 forklarede cBrain desuden, at cBrain-aktierne blev trukket op i modervirksomheden ud fra et ledelsesmæssigt ønske om at opnå fuld dispositionsret over aktierne. Derudover ville det udløse en lagerbeskatning af cBrain-aktiernes løbende værdiregulering, såfremt aktierne vedblev med at ligge i Felida Invest ApS.

I brev af 29. august 2022 skrev Erhvervsstyrelsen, at styrelsen umiddelbart vurderede, at oplysningerne i note 27 ikke omfattede oplysninger om arten af forbindelsen mellem cBrain og den nærtstående part, Thomas Qvist, som cBrains dattervirksomhed Felida Invest ApS sælger sine anparter i Felida ApS til, jf. IAS 24, afsnit 18. Erhvervsstyrelsen anmodede om cBrains bemærkninger hertil.

cBrain svarede hertil i sit brev af 13. september 2022, at der ikke har fundet nogen direkte handel sted med Thomas Qvist, da Felida Invest ApS har foretaget et tilbagesalg til udstedende selskab, Felida ApS. Thomas Qvists anparter og værdier i Felida ApS er således uændret. cBrain skrev desuden, at det ved en beklagelig fejl ikke fremgik af beskrivelsen i

koncernregnskabet, at Thomas Qvist er hovedanpartshaver i Felida ApS. Oplysningen fremgår dog af selskabsmeddelelse 31/2021, jf. cBrains svar.

cBrain skrev i sit mødemateriale af 8. februar 2022, at virksomheden tager Erhvervsstyrelsens påtale til efterretning.

Erhvervsstyrelsens vurdering

Erhvervsstyrelsen vurderer, at der ved Felida Invest ApS' tilbagesalg af anparter i Felida ApS til Felida ApS har fundet en transaktion med en nærtstående part sted. Dette skyldes, at Felida ApS kontrolleres af Thomas Qvist, som er bestyrelsesmedlem i cBrain. Dermed er Felida ApS nærtstående part til cBrain, jf. koncernregnskabets note 27 og definitionen på en nærtstående part i IAS 24, afsnit 9(b)(vi).

I forlængelse heraf vurderer Erhvervsstyrelsen, at cBrain mangler at give oplysninger om arten af forbindelserne mellem cBrain, Felida ApS og Thomas Qvist, jf. IAS 24, afsnit 18.